

KRISBEREDSKAPS
MYNDIGHETENSveriges
Kommuner
och Landsting1
Krisberedskaps-
myndigheten -001

Ink. 2007-03-16

Doss-Dnr/År
0282/2007

Avsiktsförklaring avseende ekonomisk ersättning till landstingen med anledning av lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Parter

Krisberedskapsmyndigheten
(KBM)Sveriges Kommuner och Landsting
(Förbunden)

Bakgrund

Under 2002 började lagen (2002:833) om extraordinära händelser i fredstid hos kommuner och landsting att gälla. Regeringen gav 2004 KBM i uppdrag att närmare beskriva de uppgifter som staten ville att landstingen skulle utföra med utgångspunkt i denna lag. Uppdraget utfördes i samråd med Socialstyrelsen och även dåvarande Landstingsförbundet deltog i arbetet. Uppdraget redovisades den 20 september 2004. Förslaget till uppgifter innebar att landstingen skulle genomföra:

- risk- och sårbarhetsanalyser,
- utbildning och övning av den egna organisationen,
- rapportering till staten.

Parterna har också haft en referensgrupp knuten till sig bestående av representanter från fyra landsting (Södermanland, Västerbotten, Västra Götaland och Uppsala). Referensgruppens uppgift har varit att bidra till diskussionerna med sin sakkunskap.

Från och med den 1 september 2006 finns uppgifterna reglerade i lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap som ersatt den tidigare nämnda lagen.

Utgångspunkten för parternas beskrivning av landstingens uppgifter i krishanteringssystemet är begreppet extraordinär händelse i fredstid, såsom det är definierat i aktuell lag.

Med extraordinär händelse avses en sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller ett landsting.

Handläggning vid utskott	Sign PM
Handläggare	Sign PM
Landstingens besvärsk, datum	LHEI
Till förvaring hos registerför	Sign
Avslutat avslutat datum, signatur	Sign
2007-03-19	

Den överenskommelse som staten har tecknat med dåvarande Svenska Kommunförbundet beträffande kommunernas uppgifter i krishanteringssystemet har också varit en av utgångspunkterna i arbetet med att närmare beskriva landstingens tillkommande uppgifter.

Överenskomna krav på landstingen

Kraven på landstingen i samhällets krishanteringssystem har i uppdraget sammanfattats i följande målbild:

- Landstinget har god *kunskap* om risker och sårbarhet, som kan påverka landstingets verksamhet. Konsekvenserna för den egna verksamheten har analyserats.
- Landstinget har en *planering* för hur risker och sårbarhet ska undanröjas eller minskas. Landstinget har också en planering för hur det ska hantera konsekvenserna av en extraordinär händelse.
- Landstinget har god *förmåga* att hantera en extraordinär händelse, dvs. att vidta de nödvändiga åtgärder som krävs för att säkerställa att samhällsviktig verksamhet kan upprätthållas, samt att ge invånare och medier tillräcklig och korrekt information om händelsen.

Ekonomisk ersättning

Enligt den "kommunala finansieringsprincipen¹" som infördes 1993, ska kommuner och landsting få ekonomisk kompensation för de åtgärder som beslutas av staten och har direkt verkan på den kommunala verksamheten. Finansieringsprincipen är inte lagfäst men riksdagen har godkänt den. Med anledning av detta har parterna fört en dialog beträffande den ekonomiska ersättning som ska utgå till landstingen för de tillkommande uppgifterna i krishanteringssystemet.

Erfarenheter av landstingens kostnader för att utföra uppgifterna är begränsade och med anledning av detta har parterna kommit överens om att den överenskomna ersättningen ska fördelas över en treårsperiod, 2006-2008. Under denna period ska parterna, enligt en särskild överenskommelse, göra årliga avstämningar beträffande uppgifterna och den ersättning som utgår för dessa.

Ur anslag 7:5 Krisberedskap avsätts totalt 30 mnkr i ersättning till landstingen för tillkommande uppgifter med anledning av lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap under den första treårsperioden. Detta fördelas över de tre åren enligt följande:

2006	5 mnkr
2007	15 mnkr
2008	10 mnkr

¹ Kommuner och landsting – organisation, verksamhet och ekonomi FI 2004.42 sid 14

Parterna har tillsammans kommit fram till en fördelningsnyckel som innebär att Stockholms läns landsting, Västra Götalandsregionen och Region Skåne får en och en halv gång övriga landstings ersättning.

Utifrån ovan angivna tilldelning innebär detta att grundersättningen blir (kr):

Landsting	2006	2007	2008
Stockholm, Västra Götaland, Skåne	333 333	1000 000	666 667
Övriga landsting och Gotland	222 222	666 666	444 444
Totalt	5 000 000	15 000 000	10 000 000

Former för utbetalning

Utgångspunkten för det arbete som har bedrivits har varit att ett avtal liknande det som slutits mellan staten och Svenska kommunförbundet inte ska slutas mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting vad gäller landstingens ersättning. Enligt regeringen ska landstingens utbetalning av ersättning för de tillkommande uppgifterna hanteras i den årliga process för hantering och utbetalning av ekonomiska medel ur anslag 7:5

Krisberedskap. Detta innebär att enskilda överenskommelser måste slutas mellan KBM och respektive landsting. Tecknandet av överenskommelser är en årligt återkommande process.

I överenskommelsen framgår uppgifter och mål, samt den ersättning som kommer att utbetalas till respektive landsting. Ersättningen utbetalas den 30 juni 2007 och 30 juni 2008. Överenskommelserna undertecknas av KBM:s generaldirektör samt av ansvarig inom landstinget. För att medlen ska kunna betalas ut måste överenskommelserna vara undertecknade och KBM tillhanda i maj månad 2007.

De landsting som inte fått någon ersättning för de lagstadgade uppgifterna under 2006 kommer att få denna ersättning under 2008.

Uppföljning och avstämning

Arbetet med att följa upp och utvärdera landstingens verksamhet och måluppfyllelse består av två separata delar enligt följande:

- Uppföljning
- Avstämning

Uppföljning

Den årliga uppföljningen genomförs för att följa upp att de villkor som regleras i överenskommelsen har efterlevts.

Uppföljningen, såväl landstingets egen som statens uppföljning av landstingens krisberedskap, bör i huvudsak ske utifrån den målbild parterna kommit överens om.

KBM har som ambition att så långt som är möjligt synkronisera uppföljningsprocessen med Socialstyrelsens uppföljningsprocess för de medel som betalas ut för katastrofmedicin. Även om det fortfarande kommer att krävas två separata dokument kommer dessa att synkroniseras i tid.

Den årliga uppföljningen ska lämnas in till KBM i början av respektive år. I god tid innan dess kommer KBM att skicka ut begäran om underlag.

Avstämning

Syftet med avstämningen under den överenskomna treårsperioden är att kunna följa upp och utvärdera om uppgörelsen är ändamålsenlig när det gäller uppgifter, statligt stöd och ersättning. Parterna ska tillsammans svara för en fortlöpande avstämning av genomförandet under den överenskomna treårsperioden. I avstämningsprocessen kommer två landsting att ingå.

Fokus kommer att vara på kvalitet och förmåga. Vilken förmåga har skapats hos landstingen för de medel som betalas ut? Hur har förmågan att hantera en extraordinär händelse förbättrats? Utvärderingen kommer att ske i form av besök och intervjuer.

De frågor som ska kunna besvaras i avstämningen utgår ifrån följande nyckelfrågor:

- Genomför landstingen uppgifterna enligt lagen?
- Hur har den statliga ersättningen använts?
- Motsvarar stöd och rådgivning landstingens behov?
- Hur väl motsvarar landstingens förmåga den målbild som parterna kommit överens om?

Avsiktsförklaringen gäller från och med den 1 mars 2007 till och med den 31 december 2008. Under 2007 kommer KBM och förbunden att inleda en dialog om en översyn av avsiktsförklaringen inför 2009.

Stockholm 28/2 2007

Ort och datum

Ann-Louise Eksborg

Ann-Louise Eksborg
Generaldirektör
Krisberedskapsmyndigheten

Stockholm 28/3 2007

Ort och datum

Håkan Sörman

Håkan Sörman
Verkställande direktör
Sveriges Kommuner och
Landsting